

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13487,Twarze-wroclawskiej-bezpieki.html>
25.04.2024, 19:46

Twarze wrocławskiej bezpieki

Dnia 22 lipca 2006 r. miało miejsce otwarcie wystawy przygotowanej przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN we Wrocławiu „Twarze Wrocławskiej Bezpieki”. Wystawa jest eksponowana w centralnym punkcie miasta na pierzei północnej wrocławskiego Rynku.

Otwarcia wystawy dokonali wiceprezydent Wrocławia Sławomir Najnigier, wojewoda dolnośląski Krzysztof Grzelczyk, dyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN dr hab. Jan Żaryn, oraz dyrektor wrocławskiego oddziału IPN prof. Włodzimierz Suleja. Uroczystość prowadził dr Krzysztof Szwagrzyk, naczelnik OBEP IPN we Wrocławiu.

Otwarcu i samej wystawie towarzyszy bardzo duże zainteresowanie mieszkańców i turystów przebywających we Wrocławiu, jak również ogromne zainteresowanie mediów. Ekspozycja została zrealizowana przy współpracy z Wydziałem Kultury Urzędu Miejskiego Wrocławia w ramach projektu Muzeum Solidarności i Walki z Totalitaryzmem.

Wystawa będzie dostępna dla zwiedzających do 14 sierpnia br. Do jej obejrzenia serdecznie zapraszamy.

W tym dniu odbyła się również promocja publikacji „Twarze wrocławskiej bezpieki. Obsada kierowniczych stanowisk Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa we Wrocławiu 1945-1990. Informator personalny” połączona z przekazaniem uczestnikom spotkania bezpłatnym egzemplarzy. Książka została przygotowana przez zespół pracowników Oddziału IPN we Wrocławiu i sfinansowana przez władze Wrocławia.

Przez czterdzieści pięć powojennych lat aparat represji w Polsce strzegł interesów partii komunistycznej PPR/PZPR. Realizując wyznaczone zadania inwigilował, aresztował i likwidował niewygodnych dla systemu politycznego ludzi. Korzystając z doświadczeń służb specjalnych Związku Radzieckiego przez dziesięciolecia rozbudowywano i modernizowano struktury przemocy. Główną rolę odgrywała w niej tajna policja polityczna – Urząd Bezpieczeństwa / Służba Bezpieczeństwa, zwana powszechnie „bezpieką”, która w latach 1944-1954 znajdowała się w składzie Resortu / Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Po rozwiązaniu tego ostatniego wchodzące w jego skład jednostki podporządkowano powstałemu wówczas Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Komitetowi d/s Bezpieczeństwa Publicznego. Kolejna zmiana miała miejsce w 1956 r., gdy powołano do życia funkcjonującą do 1990 r. Służbę Bezpieczeństwa. Upadek systemu komunistycznego w Polsce w 1989 r. przyniósł ze sobą likwidację tajnej policji politycznej i druzgocącą ocenę kilkudziesięciu lat jej istnienia.

Ze względu na charakter wykonywanych działań i bezpośrednio podporządkowanie władzy „bezpieka” stanowiła zamknięty, wrogi wobec społeczeństwa organ terroru, a tragiczne skutki jej dokonań są obecnie obszarem badań historyków i powodem zainteresowania

wymiaru sprawiedliwości.

Dbałość o zachowanie pamięci o ofiarach UB/SB niesie ze sobą także pytanie o tożsamość funkcjonariuszy bezpieki. Wystawa i książka powodują, że przestają oni być anonimowi.

Poza danymi o organizacji i obsadzie personalnej aparatu bezpieczeństwa we Wrocławiu, ekspozycja i publikacja zawierają również fotografie i informacje o przebiegu służby (osiemdziesięciu w przypadku wystawy i blisko dwustu pięćdziesięciu w przypadku książki) funkcjonariuszy zajmujących w nim kierownicze stanowiska.

Po raz pierwszy odbiorcy zainteresowani najnowszą historią Polski otrzymują możliwość poznania ludzi, których praca odcisnęła swoje tragiczne piętno na dziejach Wrocławia i Dolnego Śląska i życiu wielu jego mieszkańców.

